

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex philosophi athenienses dixeru[n]t deu[m] nature pati. ca. xciiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

que dicit Stas ergo paulus i medio arto
pagi ait Viri athenienses per omnia iudico
vos supstitiosos. Prateres enim vidi sumu
lacia vestra. Inter cetera aut inuent arā cu
tus supscriptio erat hec. ignoto deo, vl' igno
ti dei. Ac si dicat. Hec ara dedicata est igno
to deo. Singulis em aris supponebat titu
lus, indicans cui essent dedicate. Dunc inqt
deum ignotiū cui hanc aram cōsecrauit ego
annūcio vobis. Hic est deus qui fecit mun
dū et oia q̄ in eo sūt, in q̄ viuim⁹ mouemur z
sum⁹. Quō aut hec ara illi deo ignoto p̄secre
ta est, historia actuū aploz nō p̄sequit, ideo
nostrū est hoc supplere, scz dicere.

¶ Philosophi athenienses dixerūt
deum nature pati.

Caplm. XCIII.

De enim domi

o nice passiois philosophi qui
athenis erāt vidētes tenebras
factas sup vniuersaz supficiē tre, nō potue
rūt causam eaz inuenire i naturalibz causis.
Tandē ad hoc induci sunt vt dicerent quia
deus nature patiebat. Et dixerūt atheniēses
Constituam⁹ aram illi deo, z dedicata ē ara
et supposit⁹ est titul⁹ Ignoto deo. Et cū vel
lēt offerre holocausta z victimas illi dō igno
to, dixerūt philosophi. Bonoz nostroz nō
eget, sed facietis genus ierones ante arā et
et supplicabitis ei, quia nō querit oblationē
pecoz, sed deuotionē animoz. Hunc deum
ignotiū annūciavit eis paulus, asserens euz
mortuū fuisse, resurrexisse et ascēdisse in celū
in fine orbem iudicaturū. Et cū predicaret re
surrectionē mortuoz, quidā irridebant. Qui
dam autē nec respuebāt nec recipiebāt dice
tes. Audiem⁹ te de hoc iterū. Et eruit pau
lus de medio eoz, et quidā adherētes ei cre
diderūt. Inter quos fuit dionys⁹ artopagis
ta, que postea ordinauit apls episcopus co
rinthioz. Cuius p̄uersionis modū quia p̄e
termittit historia actuū apostolorum nostrū
est supplere.

De Dionysio artopagita,

Caplm. XCIII.

De Dionysius

magister erat i artopago, z quāuis
ad exhortationē pauli d̄ facili credi
derit, tamen nō nisi post longā disceptatōez

pauli p̄fessus est se credere. Sz post multaz
disceptationē, dū adhuc cū paulo discepta
ret, forte transijt cecus per viam corā eis. Et
statim ait dionysius paulo. Si dixeris huic
ceco in noie dei tui vide, et viderit, ego stati
credā. Sed ne yraris verbis magicis, qz fore
te nosti vba que habeāt hmoi efficaciaz ego
p̄scribā tibi formā vbi boz, hac inquit for
ma verboz dices et. In nomine iesu ch̄risti
nati de p̄gine crucifixi, mortui, qui resurre
xit et ascendit in celū vide. Et vt omis colle
ret suspicio p̄cepit paul⁹ dionysio vt ip̄e eaz
dem verba p̄ferret. Et in ea forma verboz
dixit dionys⁹ ceco vt videret, et statim viderit
et dionysius cōfessus est se credere. Et cū p̄di
casset paulus athenis et multos p̄uertisset ve
nit corinthū, et ibi inuenit quendā iudeū no
mine aquilā cū vxore eius priscilla, quos se
pe p̄memorat apls, vbi salutat amicos suos.
Isti nup venerunt de italia iudeis omnibz
ex edicto claudij impatoris de regno et p̄
re compulsis, eo qz vxorē eius agrippinā p̄
nimia familiaritate quā habebat cū eis ado
traxerat ad ritus suos vt iam iudeizaret. Et
hospitatus est paulus apud aquilā z priscil
lam, eo qz eandē artem exercebant quaz ip̄e
cōsueuerat exercere, de p̄prio labore manūz
sibi victū adquirens, scz artem scenofactoriaz.
Facebāt em tentoria siue papilliones q̄ ne
cessaria erant indigētis terre p̄pter immoder
tum calorem vel cōmeantibz. Et dicat⁹
scenofactoria a scenos quod interpretat⁹ sym
bra, vel fm alios a scerōs qd̄ interpretat⁹ fur
nis. Erant em funicularij, et cum venisset
filas z timotheus de macedonia vbi dimi
serat eos, predicabat paulus instanter verbū
euāgelij coadiuuantibz illis. Et v̄lispēden
tibus iudeis predicationē iuxta qd̄ p̄cepit
rat dominus excussit puluē de pedibz in te
stimonij dicens illis. Mundus sum a ian
guine vestro, qz quantū in me fuit volui vos
reuocare ab impietate vestra. Sed qz p̄p̄ti
naces estis transeo ad gētes. Et migrās i
de transijt ad domū cuiusdā gentilis nomi
nati, cui⁹ dom⁹ erat coniuncta synagoga. P̄ter
est intelligendum h̄ de Tito, cui apostolus
epl̄as scripsit qui eius fuit discipulus, quem
etiam cretensem ep̄m ordinauit. Et p̄uersionis
ē crispus archisynagogus cū vniuersa fami
lia sua, ille scz de quo apostolus ait scribens
ad corinthios, Gratias ago deo meo, qz ne